

СТАНОВИЩЕ

във връзка с конкурса за професор по професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност 01.05.00. Химия, обявен за нуждите на Медицински университет – Плевен (ДВ бр. 14/20.02.2015 г.)

Изготвил становището: Проф. д-р Антоанета Младенова Желева – катедра „Медицинска химия и биохимия“, Медицински факултет, Тракийски университет, гр. Стара Загора

В конкурса за професор участва един кандидат – Доц. д-р Ангелина Милчева Стоянова, понастоящем Зам. Декан на факултет „Медицина“, ръководител на катедра „Химия и биохимия, физика и биофизика“, Медицински университет - Плевен и доцент към сектор Химия.

Средното си образование Доц. д-р Стоянова завършва през 1970 г., Плевен и веднага е приета във Висшия химикотехнологически институт, София, специалност „Технология на органичния синтез и каучука“, където успешно се дипломира през 1976 г. с призната квалификация инженер-химик. До 1984 г. работи към СПП „Метални конструкции“ Плевен, като специалист химик-технолог. От началото на 1984 г. постъпва на работа в МУ-Плевен като химик-специалист и хонорирован асистент към катедра „Химия и биохимия“. За периода от 1984 до 2009 г. последователно заема академичните длъжности асистент, старши асистент, главен асистент. През 1999 г. успешно защитава дисертационен труд на тема: „Възможности на някои каталитично-фотометрични реакции, провеждани във водно-органични самоасоцииращи се системи, за определяне на следови концентрации от метални йони“, за който Висшата Атестационна Комисия ѝ присъжда образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност 01.05.00. „Химия“. През 2009 г. Висшата Атестационна Комисия ѝ присъжда научното звание „Доцент“ по същата научна специалност.

Бих искала да отбележа, че представените от доц. Стоянова материали за рецензиране са систематизирани и подредени добре, което говори за една прецизност и улесняват работата на оценяващия.

Научните интереси на доц. д-р А. Стоянова са в следните три области на химичната наука: хомогенен и хетерогенен катализ, неорганична химия и аналитична биохимия. Въз основа на проведените изследвания в посочените области, кандидатката представя авторска справка за приносите на научните си трудове, които са оформени в два раздела: *Приноси с фундаментален характер*, (основните ѝ приноси) и *Приноси с приложен характер*. Искам да акцентирам върху някои от приносите с фундаментален характер.

Приноси свързани с химичната кинетика и катализа в разтвори

- **приноси 1-1, 1-2, 1-3, 1-4** са свързани с разработването на нови каталитични реакции за определяне на желязо, на които е изследвана кинетиката
- **приноси 1-5, 1-6, 1-7, 1-8** са свързани с разработването на нови каталитични реакции за определяне на хром (III и IV), на които също е изследвана кинетиката.

Разработването на тези методи от кандидатката дават възможност за използването им при определяне на ниски концентрации от желязо и хром,

което прави същите методи подходящи за изследване съдържанието на тези метали в промишлени и питейни води, а също и в разтвори на соли.

Определен интерес представляват и **приносите 2-1, 2-2, 2-3, 2-5, 2-6**, свързани със синтеза и фотокаталитичните свойства на титанов диоксид и негови производни, притежаващи антимикробна активност, които могат да намерят приложение за разграждане на органични замърсители и унищожаване на различни микроорганизми.

Приноси в областта на неорганичната химия

- **принос 5** и **принос 4** са свързани със създаване и контролиране на наноразмерни неорганични структури, които биха могли да намерят приложение в оптиката, като йонни проводници, акустично-оптични материали и газ-сензори.

Приносите в областта на аналитичната биохимия са тясно свързани със спецификата на Висшето учебно заведение, в което доц. Стоянова е преподавател. Изследвани са токсичните ефекти на различни ксенобиотици (лекарства, пестициди и отрови), върху опитни животни. Изследвани и доказани са: протективен ефект на порфиринов комплекс срещу индуцирана от амиодарон белодробна фиброза; противовъзпалителен и антиоксидантен ефект на сок от арония срещу амиодарон-индуцирана белодробна фиброза; намаляване на оксидативния токсичен ефект на хербицида паракуат чрез прилагане на антиоксиданта MnTBAR (**приноси 6** към тази област)

В настоящия конкурс доц. д-р Стоянова участва с: **1** монография, **24** публикации в чуждестранни научни списания. От тях **19** публикации са отпечатани в списания с импакт фактор (от които **10** са публикувани след хабилитиране на кандидатката), **29** публикации в национални научни списания, **8** публикации, отпечатани в пълен текст в сборници от научни форуми, **1** авторско свидетелство и в съавторство са представени - **2** учебни помагала по химия на български език, **2** учебника по химия на английски език и **1** учебно помагало по химия на английски език. В половината от представените публикации доц. Стоянова е водещ автор, което прави много добро впечатление и говори за определен научен профил на кандидатката.

Научната активност на доц. А. Стоянова включва участие в **56** научни форума от които **15** са в чужбина.

Трябва да се отбележи, че двете справки, относно цитируемост на публикациите и тази за импакт фактора на списанията, в които са публикувани статиите на доц. А. Стоянова са направени по официален път чрез Библиотеката на МУ – Плевен, което гарантира тяхната достоверност. Импакт-факторът на кандидатката от публикации е **17.417**; а този от резюмета, отпечатани в чуждестранни списания с импакт фактор е **24.906** или общият импакт фактор е **42.323**. Чрез базата данни на Scopus, Web of Knowledge и Google Scholar са издирени **149** цитирания в чуждестранни източници и **4** цитирания в български източници. Прави много добро впечатление, че повече от половината от чуждестранните цитирания (**80 цитата**) са цитатати на публикации, в които доц. А. Стоянова е водещ автор (**първи автор**). Кандидатката е участвала в два научно-изследователски проекта.

Преподавателският стаж на доц. Стоянова е повече от **31** години, през които тя води практически занятия и лекции по химия със студенти по медицина на български език, лекции и упражнения по органична, неорганична и аналитична химия със студенти от Медицински колеж, специалност «Медицински лаборант», лекции и практически упражнения по химия на

английски език с англо-езичните студенти по медицина, лекции по Санитарна химия на студенти от ФОЗ, както и практически и семинарни занятия във Факултативен курс "Витамины и биогенни елементи". Доц. А. Стоянова е участвала самостоятелно в подготовката на учебната програма по химия за специалност "Опазване и контрол на общественото здраве" и в съавторство в разработването на следните учебни програми: по химия за специалност *Медицина* за българо- и англо-езиково обучение; факултативен курс *Витамины и биогенни елементи* за студенти специалност *Медицина*; химия на български и английски език - подготвителен курс за чуждестранни студенти към Департамент за езикова и специализирана подготовка.

Доц. Д-р Ангелина Стоянова понастоящем е научен ръководител на двама докторанти на самостоятелна подготовка – д-р Христина Йотова Хиткова и Нина Кирилова Иванова.

Доц. Стоянова е редовен член на Съюза на учените в България. Била е рецензент на статии представени за публикуване в наши и международни научни специализирани списания.

Единствената критична бележка, която може да се отправи към кандидатката е фактът, че частично е изпълнен критерият относно изискването един от докторантите ѝ успешно да е защитил.

От изложеното до тук и въз основа на критериите и показателите за оценка при присъждане на академичната длъжност „професор“ изложени в Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен се вижда, че доц. Ангелина Стоянова отговаря на всички критерии, като при някои от тях тя дори надхвърля изискваните количествени показатели.

Заклучение:

На основание на изложеното по-горе, с увереност мога да кажа, че кандидатката в настоящия конкурс е изграден преподавател и доказан изследовател в съответните области на химичната наука, в която са представените научните ѝ разработки и ***предлагам на Научното жури напълно убедено и безрезервно да избере Доц. д-р Ангелина Милчева Стоянова за професор по научната специалност 01.05.00. Химия, професионално направление 4.2. Химически науки.***

Дата: 22.05.2015 г.

Подпис:
(Проф. д-р А. Желева)